

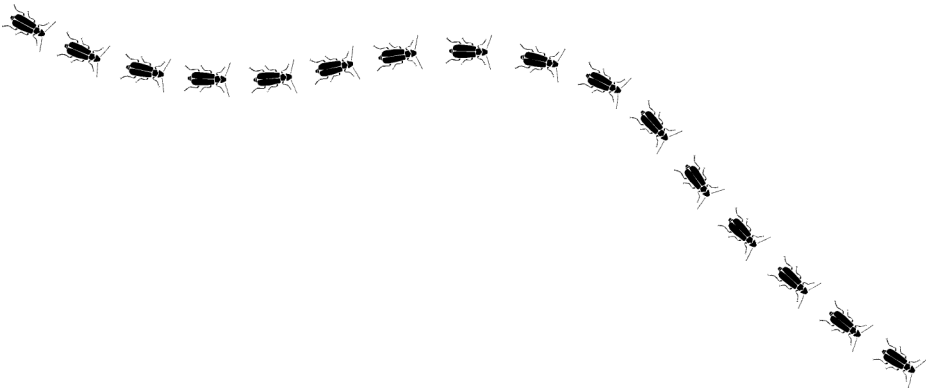
Llibre dels errors

9

la cantàrida

Libre dels errors

Eduard Carmona

EDICIONS
DOCUMENTA BALEAR

2009

Llibre dels errors

© 2009 del text: Eduard Carmona

© 2009 dels textos introductoris: els autors

© 2009 d'aquesta edició: Edicions Documenta Balear

Sant Miquel, 5, 1, 07002 Palma (illes Balears)

Tel. 971 718 123

editorial@documentabalear.cat

www.documentabalear.cat

Disseny de la col·lecció: Miquel Albertí

Coordinador de la col·lecció: Pau Castanyer

<http://lacantarida.blogspot.com>

ISBN: 978-84-92703-37-1

Dipòsit legal: PM-2.322-2009

Maquetació: Documenta Balear SL

Impressió: Publidisa

DELS ERRORS DEL LLIBRE

Carles Hac Mor

Qui en aquestes ratlles, redactades arran d'*El llibre dels errors*, hi vulgui lligar caps, ho malentendrà tot; en canvi, qui no miri de treure'n l'aigua clara, en comptes de sortir-li fum del cap, tindrà fred als peus i s'haurà d'escalfar amb la matèria primera, amb els poemes d'Eduard Carmona. I és que –el·lípticament, és clar, perquè és l'única possibilitat de fer-ho– abordarem allò que hi ha rere aquests poemes i que un cop abordat resultarà que era inabordable i que ja sabíem que ho era.

El cas és que entre la poesia del jo i la del no-jo, hi ha la poesia de l'allò, en la qual aquest s'oposa, en tots els aspectes, a allò altre, i no pas per això, però, l'allò pot ser considerat com a antagonista de l'allò altre, ni tampoc aquest com a antagonista d'aquell, car no s'hi oposa pas.

I no s'hi val a dir que tota poesia ha estat i és sempre poesia del jo, del no-jo, de l'allò, de l'allò altre i de l'això, per tal com aquesta afirmació, de tant reduccionista com és, redueix a no res el reduccionisme inherent a les distincions entre les diverses menes de poesia, discriminacions recíproques que dissolen l'entelèquia de la poesia o la Poesia, o que la porten a l'atzucac de les pica-baralles gremials.

Per tant, posats a reduir, podríem arribar a la conclusió que, de poesia, més val no enraonar-ne, no pensar-hi, que és el camí més planer per anar a parar a tots els tòpics sobre la poesia o les poesies. I llavors, al marge de l'impediment, en què ens trobaríem, de marginar els llocs comuns, tindríem tota la raó del món, que és el que cal no tenir mai.

Dit diferentment: un poema vol dir allò que diu de la manera com ho diu, i aquest allò, quan és el motiu principal del poema, motiva l'etiqueta de poesia de l'allò. Per aquest motiu, al cap i a la fi tautològic i que, per consegüent, s'anulla a si mateix, fa lleig de fer servir la metàfora per referir-se a la poesia, ja que la metàfora, dit sigui en contra de l'opinió comuna, és un trop no gens poètic, amb el benentès que això de poètic ningú no sap ben bé què significa, o sí.

I a més a més, metaforitzar, o engegar alguna cosa més enllà o fora d'on és, a fi d'enraonar o d'escriure sobre uns poemes, equival a embolicar la troca. I tanmateix, en empatollar-nos, generem discurs, pensament, raonem i, doncs, desraonem, vist que raonar i desraonar vénen a ser la mateixa cosa, que, per exagerada, potser més valdria que fos llençada a la paperera.

I bé, tot això de més amunt, més avall ho podem anar contradient. Posem per cas, ens és ben llegut de mantenir que la poesia de l'allò, i la d'Eduard Carmona ho és, inclou la del jo, la del no-jo i la de l'això, essent l'això la sostracció del jo feta al no-jo, la qual resta ens dóna el no pelat més l'allò, o sia, el no-allò. És a dir, segons tot plegat, la poesia d'Eduard Carmona fóra la del no-allò que amagaria l'allò. En conseqüència, l'allò

hi seria en el no-allò, que nogensmenys no fóra pas l'això, o resta oculta en l'allò.

I val a dir, per tal de contradir els logicistes, que, a la lògica, hom hi pot contraposar la illògica que se superposa a la lògica sense acabar-la de negar, fins i tot respectant-la de totes totes, i àdhuc engreixant-la.

Ergo, el colofó n'és que l'allò dels versos d'Eduard Carmona, inconscientment –i és important de remarcar aquesta petja de l'inconscient, el qual, com el pa, no té cames i fa caminar–, se situa entre el jo i el no-jo per projectar-se per damunt d'aquestes dues banalitats tan fructíferes, per manifestar-se, des del no-allò, en l'això, en la materialitat de la llengua com a sediment de què? De raó, no, ni tampoc de no-raó, ni d'irraó ni d'arraó, i sí d'existència, mot que ens remet a l'existencialisme com a exacerbació d'una metaraó i com a reacció històrica al surrealisme entès com a emblema de la mitificació de la infraraó o supralògica superadora de la dicotomia entre materialisme i idealisme.

Així, als poemes d'Eduard Carmona, la raó, amb algun tret surrealitzant, és a l'abast del seny, o raó d'estar per casa, en el seu cas, però, amb consciència, o lucidesa existencialista, que la casa no és pas la pròpia, car aquesta no existeix ni pot existir (ell ha escrit: “sempre he estat cec de mi”).

En efecte, l'actitud existencialista no pot existir si no és com una indefinició, atès que l'existencialisme –especialment com a solitud existencial, present, aquesta, en la lírica punyentment viscosa de Carmona– rebutja qualsevol definició, la qual cosa impedeix de qualificar algú com a existencialista.

Amb l'afegitó que l'abús del vocable 'existencialisme' ha fet que ja no designi gairebé res, i si el complementem amb l'adjectiu 'sartrià', aleshores ens allunyem de la poesia d'Eduard Carmona, que no incideix en les dèries sartrianes de la finitud, la contingència, l'alienació, l'elecció, el compromís, tot i que tal vegada sí que s'acosta, Carmona, al fer-se a sí mateix i a l'absurd com a abocament al no-res (per exemple: "s'encén un mort / i el foc no el crema", "no es pot parlar de la mort a taula", "Cicatrius habituals que em sagneu", "hi haurà escales habilitades / des de cada finestra / per sortir al carrer").

D'altra banda, aquest addicte al dilema que és Carmona no es refereix pas, en els seus versos, exactament a l'existència, a allò que és fora, *ex-istit*; ell remet a l'existència, que podríem argumentar que és la tensió de l'ex com a anticipació de si mateix, prefix no pas d'exterior, ans més aviat, suposem, d'allò altre que precedeix el ser de l'ésser i que l'evita d'arribar a ser ésser concret, incorregible, ço és, definit, fet a mida ("tot és perdut si els pedaços / es compren a mida").

I aquestes consideracions són fetes no solament a desgrat de i gràcies a la citació de Jean-Paul Sartre que encapçala el llibre dels errors existencials de Carmona, els quals tot just poden ser equivocacions immanents a l'existència. L'existència comportaria la nàusea, i l'existència el neguit somort d'una quotidianitat tothora objectivada ("una espiral que em portava al no-ser").

Ras i curt: hem de subratllar que no hem comentat cap filosofia implícita, sinó les reflexives imatges i no-imatges reflectides per un poeta que dubta de la seva poètica i de la seva poesia, inseguretadament intel·ligent que el fa

diguem-ne més poeta que no aquells que s'escarrassen per escandir versos sublims que no passen de ser construccions ben putrefactes, corruptes precisament pel fet de voler ser construccions i, per més inri, coronades per la desgràcia d'haver estat assolides, amb la seguretat que això dóna als preciocistes. Per contra, els errors de Carmona –que talment poden ser jutjats, com a errades, des dels clixés actuals– el salven de l'adotzenament dominant.

La poesia d'Eduard Carmona –ben senzilla, sense metafísica ni estridències de cap mena, lluny dels focs d'artifici verbals, de la gimnàstica sintàctica, de la mètrica del lluïment efímer i de la brometa fàcil– té un interès ben particular, i important, entre l'esclat, en veritat notable, de tants de poetes i poetesses joves.

dedico aquest llibre a olga, magalí, laia, judith, maria, anaïs, tamara, sílvia, maria, maria, laura, mireia, davínia, anna, anna, rossanna, gemma, vanessa, belinda, irene, noèlia, olívia, sandra, anna, emma, eva, mercè, rut, lita, aïda, laia, maria, mónica, ohiana, laia, bel, inma, gemma, philippa, margalida, clara, ana, lorena, laia, montse;

també als meus amics elvis, fabian, joan c., joan r., miquel àngel, jordi, rafel, tomàs, xavi;

i als meus amics andreu, blancallum, jaume, joan tomàs, laia, pau;

i als mestres vicent andrés estellés, blai bonet, joan brossa, enric casasses, gabriel ferrater, jacques prévert, andreu vidal;

gràcies a la pesta poètica, a toti soler, a les fembres folles, a l'original, a tarragona, a la possibilitat, a la raó de la follia, a oscar wilde, a jordi martí font, a patrícia carles, a la dansa, als angelets de la terra (ramon!), al barri de collblanc, a les cases aigües fora, a la gent de pedra foguera, en especial a en pau castanyer, a la ciutat de palma, a jean-paul sartre, a anna carreras, a george orwell, a paco morales i mari, a lo teixidor, a sito i laura, a ferran i núria, a javier caballero i carmeta i priya, a la bouesia, a ma iaia, als meus pares, a cap polític, a la nàusea, al quartet quixote, a maria fullana, a joan todó, a josep pedrals, a sílvia pons, a carles porta, a cata i andriy, a josep bo, a la nina ensucrada, a francesc gelonch, als ymberton taronja, a nacho i guillem i ivan, a la gent que m'acull quan no tinc casa, a l'hivern;

a ovidi montllor;

a ester xargay i carles hac mor.

*El pas del temps farà,
de nosaltres, colors*
Ovidi Montllor

*Car els colors no són
Sinó la putrefacció de la llum*
Andreu Vidal

la cendra als dits fa el tacte més suau...
Vicent Andrés Estellés

*què clava més que un clau?
qui truca?
què deies?*
Enric Casasses

*“què, què, què?”,
perquè, en cas de mancar fe,
sempre hi haurà nescafé...*
Blai Bonet

EXISTENSIÓ

*Sí, és això, és ben bé això:
una mena de nàusea a les mans.*

Jean-Paul Sartre

Llegint Jean-Paul Sartre entenc clarament
com sóc qui ets què som
puc encendre el camí amb les torxes mítiques
que hi ha a l'altre cantó
bagatge absurd som mites que es moren
com els esclaus del circ
a Roma cremen les nostres despulles
i a Ítaca van naixent
com espurnes d'uns ulls crepusculars
els incerts embalums
del nostre fosquíssim paper regal

Paper regal que tiro a la brossa
no m'interessa la no-novetat
la vida no és grisgrogamarró
com una indigestió de claredat
com un mareig per l'hàlit quotidià
com obrir la porta de casa i veure
ben retallada una teva família
a contrallum una meva família
verema espúria d'un gargall indigna

Indigna de tot el que existeix lliure
fora de tu sóc el cuc que ha dormit
cent anys i que ha despertat papallona
el prodigi universal de la vida
baixava rodolant pel bulevard
cada volta m'estrenyia una mica
més contra la vida aquella vida
d'abans tu ja saps la vida que dic
la vida que dec a la vida dic

Dic després de tot sóc viu
però he d'assegurar-me
pregunta'm que he vist
la pell tombada d'un conill
que és la nit
un crit
la mar caient des del final de tot
que sóc jo dalt d'un bou
un nom de pedra
que ens tiràvem a tocar i fer mal
una espiral que em portava al no-ser
i allí no m'he volgut conèixer mai

Mai no m'he volgut conèixer
sempre he estat cec de mi
allà m'he trobat discret
com un pretèrit simple
i perfet
com haver viscut
i inútil
com no saber-ho

Saber-ho és el perill que planeja
com un llenguado pels nostres peus
i ens fa oscil·lar d'esgarrifança
car és de nit i hi ha una boira
antiga pels bulevards
que ens vesteix com un quimono
l'harúspex m'ha fet la immensa putada
de donar-me tanda pel dia últim

Últim; penúltim; significacions.
A l'indret remot dels clàssics suïcidis
hi ha una mà que tothom coneix prou bé.
Més aval, l'avall del tot, hi ha els fils,
i enganxada als fils, drogaaddictament,
la nostra voluntat, el darrer baluard.

Enllà, uns cossos: Significacions

Significacions, natura o nafres.
Cicatius habituals que em sagneu,
em ploreu o em suquegeu brou de viure:
si és que visc encara, no ho sé del cert.
La vida és una vellarda, és clar,
però... em recorda tant l'aventura!

*I jo rodaré per París, pels carrers
de París, veuré cares noves.*

Jean-Paul Sartre

El rigor d'existir a pesar de tot
el dret d'existir o el deure de fer-ho?
les coses existeixen
les unes contra les altres
la vida com una reacció

el rigor de les coses

existir existir existir
no ho suportaria un peix

DIMARTS: *Res. He existit*

He existit embarassat d'existència
i absurd
allistant-me a les files de les coses
fent tombs per l'existència insalvable
fent-me talls per alliberar el meu llot
i absurd
he pensat d'esporgar-me els dits que *són*
i absurd
he calat la fina mitja de la terra
amb la meva existència per atzar
i absurd
he [empleneu-ho amb un verb qualsevol]
i absurd

sempre *és* així

sempre *és* absurd

I absurd ha tornat l'ahir
per treure'm tota esperança
que fou o esdevindrà
tornava ha tornat va tornar
per treure'm tota esperança
ella Marràqueix i sa puta mare
m'ofusco en la plenitud de la gàbia
un dia envairé la city amb les hordes
assassines del meu pensament
un dia em vull tornar pensament

Tornar-me pensament
no-consciència
no-existència
no estic
no vaig
no sóc
ai...x...í...
n...o... r...e...s...